

UKAZ O SPLOŠNI AMNESTIJI IN POMILOSTITVI

iz 3. avgusta 1945, ki je bil objavljen v Uradnem Listu št. 56, DEMOKRATSKE FEDERATIVNE JUGOSLAVIJE 5. avgusta 1945.

in ODLOK O PREHODU SOVRAŽNIKOVEGA IMETJA V DRŽAVNO SVOJINO, O DRŽAVNEM UPRAVLJANJU IMETJA ODSOTNIH OSEB IN O ZASEGI IMETJA, KI SO GA OKUPATORSKE OBLASTI PRISILNO ODTUJILE
objavljen v Uradnem Listu DEMOKRATSKE FEDERATIVNE JUGOSLAVIJE, dne 6. februar 1945

dokazujeta, da je bila takrat izvedena uradna narodna sprava in na laž postavlja sedanje zagovornike "Narodne sprave".

Predsedstvo AVNOJA je 3. avgusta izdalo Ukaz o splošni amnestiji in pomilostitvi kar je razvidno iz prispevka Povojna koncentracijska in delovna taborišča v Sloveniji objavljenega v Večeru, str. 34., sobota 3. maj 2008 pisca dr. Mikla Mikule.

Tako so vsi kolaborantje razen vojnih zločincev, bili pomiloščeni s strani zmagovalca in kar pomeni uradno narodno spravo. Dobili so državljske pravice, premoženje in vse drugo in so bili kot vsi ostali državljani enaki pred zakonom.

Prispevek tudi omenja vojaška sodišča, kar dokazuje, da se ne gre za izven sodne poboje v določenih primerih in, da o teh usmrtitvah obstajajo sodne odločbe.

Zgodbe, da se še nismo spravili, ki krožijo zadnjih 30 let ali več, tako ne držijo in ustvarjajo občutek, da je nekaj drugega v ozadju in da se nekdo igra s čustvi svojcev in državljanov na sploh. Tako se ustvarja zmeda in občutki nekakšne splošne krivde.

Uradna sprava je bila leta 1945 in je dejstvo, osebna sprava med državljani pa je zadeva osebne odločitve in ne državne ali druge prisile.

NOB se je opravičila za povojne dogodke, druga stran pa še NARODU ni izrekla obžalovanja zaradi sodelovanja z okupatorjem, se odrekla okupatorjevi ideologiji, priznala kapitulacijo Nemčije ter sil osi in zmago v II. svetovni vojni silam Zaveznitva.

Pokop posmrtnih ostankov pripadnikov kolaboracije zaradi posledic II. svetovne vojne je eno stransko in privilegirano dejanje, saj pokop **ne urejuje pokopa na tisoče umrlih v koncentracijskih taborišči in padlih** (tudi prisilno mobiliziranih v nemško, italijansko, madžarsko ali drugo okupatorsko vojsko) po bojiščih II. svetovne vojne.

Tako bi bilo smiselno izkopati vse posmrtne ostanke umrlih državljanov Slovenije po svetu, ki so umrli zaradi II. svetovne vojne in za katere smrt so krive okupatorske držav, jih identificirati, pripeljati domov in pokopati na ustrezen način, to je v grobove svojcev ali v skupne grobove z ustreznim obeležjem **na strošek okupatorskih držav.**

V nadaljevanju tajni dokument z oznako interno gradivo DZ RS iz leta 1998

S to objavo ste v posest dobili dokument DZ RS:

- Deklaracijo, ki govori o proti pravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima, ki naj bi jo DZ RS sprejel 1988,
in informacijo o izmišljenih postopkih narodne sprave 1998 (v resnici je bila izvedena že 3. avgusta 1945 (glej zgoraj)).

Če bi ta Deklaracija bila sprejeta bi bile posledice samodejna razpustitev (na osnovi samo izvedene pravne razveljavitve), Republike Slovenije in bi ozemlje Slovenije tako padla v okupacijski pravni red iz 1941/1945.

Če z nekim dokumentom prekličesh neko pravno dejstvo ali listino pride samodejno v veljavo prejšnje pravno dejstvo, to je okupacijski red 1941/1945, ki ga Nemčija, kot tedanji okupator, ni nikoli razveljavila ali preklicala. in zanje kljub kapitulaciji 1945 velja še sedaj.

Če bi se Komunistična partija retrogradno določila - izglasovala preko DZ RS 1998 za nepravno, oziroma protipravno organizacijo pade pravna osnova NOB, AVNOJSKIH SKLEPOV in s tem poveljne Jugoslavije kot pravne naslednice Kraljevine Jugoslavije po koncu II. svetovne vojne 1945.

V trenutku bi posamezna ozemlja sedanje RS kot pravne naslednice SFRJ pripadalo okupatorskim silam na osnovi okupacijskega prava iz leta 1941/1945.

Državnemu zboru RS se je 1998 preprečilo dokumente sprejeti in doseči celo obratno. AVNOJSKI SKLEPI so bili podani na Ustavno sodišče, ki jih je tako tudi zaščitilo, kot ene izmed temeljnih dokumentov državnosti R Slovenije.

AVNOJSKI SKLEPI IN NOB SO TEMELJ SLOVENSKE DRŽAVNOSTI ne glede na to ali nam je to všeč ali ne ali se s tem strinjamo ali ne.

Več [VTA](#)

URADNI LIST

DEMOKRATSKE FEDERATIVNE JUGOSLAVIJE

«URADNI LIST» izhaja dvakrat tedensko. — Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po ceniku. — Čekovni račun št. 62324. — Poštšina plačana v gotovini.

Nedelja, 5. avgusta 1945.
BEOGRAD
ŠTEVILKA 56.

LETO I.

Cena 3.— dinarje za vsako polo. — Naročnina za drugo polletje 1945 znaša 350.— dinarjev. — Uredništvo: Brankova ul. št. 20. — Telefon: 20-426 in 20-427.

526.

3. člen

Na podlagi 4 člena v Odluku o Vrhovnem zakonodajnem in izvršnem predstavnem telesu Jugoslavije, kot začasnem organu vrhovne narodne oblasti v Jugoslaviji, in na podlagi 1. in 5. člena v Zakonu o dajanju amnestije in pomilostitve, ter na predlog predsednika zvezne vlade in ministra narodne brambre, izdaje predsedstvo Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije naslednji

Amnestija po 1. členu se nanaša samo na tiste, proti katerim do dneva objave tega Ukaza ni izrečena pravomočna sodba za dejanja, katera so zagrešili.

Za osebe po 1. členu pod 1. in 2. točko, ki se nahajajo v odmetništvu pred narodno oblastjo, velja amnestija, ako se v roku enega meseca po objavi tega Ukaza stavijo na razpolago nnarodnim oblastvom.

U K A Z

O SPLOŠNI AMNESTIJI IN POMILOSTITVI

1. člen

Daje se splošna amnestija:

1) vsem tistim, ki so sodelovali v četniških in medičevskih edinicah, v edinicah hrvatskega in slovenskega domobranstva, v muslimanski milici, v arnavtskih oboroženih formacijah in v vseh ostalih oboroženih formacijah v službi okupatorjev, ali so jim pomagali, kakor tudi vsem onim, ki so pripadali tem podobnim političnim organizacijam ali njihovem administrativnemu oziroma sodnemu aparatu.

2) vsem tistim, ki so dezertirali iz Jugoslovanske vojske ali se niso odzvali mobilizaciji, a do dneva objave tega Ukaza niso prestopili na sovražnikovo stran

3) vsem tistim, ki so sodelovali z okupatorjem na kulturnem in umetniškem polju, kolikor to sodelovanje ni prekorajšilo okvirja njihove redne poklicne dejavnosti.

4) vsem tistim, ki so oklevetali ali razžalili Jugoslovansko vojsko, njene predstavnike, nnarodna oblastva in njihove organe.

2. člen

Od amnestije po 1. točki 1. člena se izvezemajo:

1) ustaši, ljotičevci in pripadniki ruskega prostovoljnega korpusa, razen onih, ki so bili nasilno mobilizirani po 1. januarja 1942.

2) tisti, ki so v omenjenih formacijah in organizacijah, storili take zločine, kakor so umori, požigi, ropi, posilstva in temu podobno.

3) tisti, ki so bili člani Kulturbunda, ovaduhi, agenti, uradniki in drugi funkcionarji Gestapa, OVRE in sploh tajne politične policije v službi okupatorjev in prekih sodišč.

4) ideološki vodniki, organizatorji in voditelji ter oni, ki so v večjem obsegu financirali ali materialno podpirali zgoraj nevedene organizacije ter višji operativni in zaledni komandni kader, začeni od bataljonskih komandantov in načelnikov navzgor (komandanti in načelniki polkov, brigad, divizij in korov), šefi, načelniki in višji vodje uradniškega aparata.

5) tisti, ki so pobegnili v inozemstvo pred odgovornostjo pred narodnimi oblastvi.

4. člen

Splošna amnestija se daje:

1) vsem pripadnikom vojske, ki so do dneva objave tega Ukaza bili obsojeni s pravnomočnimi sodbami vojnih sodišč, pa jim je kazen izrečena pogojno ali pa je bilo njeno izdržanje, izvršitev, odložena do konca vojne;

2) vsem takim civilistom, ki so do dneva objave tega Ukaza bili obsojeni s pravnomočnimi sodbami vojnih sodišč, pa jim je izdržanje, izvršitev, kazni odloženo do konca vojne, ako so bili mobilizirani in so sodelovali v osvobodilni vojni v sestavi vojaških edinic Jugoslovanske vojske.

5. člen

Pomiloščeni so vsi tisti, ki so bili do dneva objave tega Ukaza pravnomočno obsojeni za dejanje, predvidena v 1. do 4. točki v 1 členu, ter se jim odpusti še neizdržani del kazni na prisilno delo brez odvzema prostosti, kazni na odvzem prostosti in kazni na odvzem prostosti s prisilnim delom, ter se jim prej izrečene kazni izravnavajo po 1. in 10. členu Zakona o vrstah kazni.

Ta pomilostitev se ne nanaša na osebe, navedene v 2. členu tega Ukaza.

6. člen

Pomiloščeni so vsi drugi, ki so bili do dneva objave tega Ukaza pravnomočno obsojeni s kaznijo na prisilno delo brez odvzema svobode, s kaznijo na odvzem svobode ter s kaznijo na odvzem svobode s prisilnim delom, ter se jim prej izrečene kazni izravnavajo po 1. in 10. členu Zakona o vrstah kazni, in sicer:

1) tistim, ki so obsojeni na navedene kazni s trajanjem do enega leta, se odpusti nadaljnje izdrževanje kazni;

2) tistim, ki so obsojeni na navedene kazni s trajanjem od 1 do 2 let se oprosti polovica izrečene kazni;

4) tistim, ki so obsojeni na navedene kazni s trajanjem od 5 let navzgor, se oprosti petina izrečene kazni.

Oproščeni del kazni se računa od skupno izrečene kazni po sodbi.

7. člen

Od pomilostitve po 6. členu se izvzemajo:

- 1) tisti, katerim je kazen dosmrtna ječe zmanjšana na časno kazen na podlagi Zakona o vrstah kazni;
- 2) tisti, ki so navedeni v 1., 3., in 5. točki pod 2. členom tega Ukaza.

8. člen

Odločbe po tem Ukazu izrekajo tista sodišča, pri katerih se vodi ali se je vodil postopek v prvi stopnji.

Tisti, ki smatrajo, da jih obsegata amnestija oziroma pomilostitev po tem Ukazu, pa bi se zanje ne uporabila, oziroma bi jim kazen ne bila zmanjšana, se morejo obrniti na sodišče, navedeno v 1. odstavku tega člena.

Zoper odločbo navedenega sodišča ima prizadeti pravico pritožbe na pristojno višje sodišče v roku 8 dni od dneva, ko mu je bila odločba sodišča vročena. Pristojno višje sodišče odloča po pritožbi dokončno in proti njegovi odločbi ni redne pritožbe.

9. člen

Pravosodno ministrstvo Demokratske federativne Jugoslavije se pooblašča, da poskrbi za izvedbo tega Ukaza in da rešuje vsa sporna vprašanja, ki bi nastala pri njega izvajanju.

10. člen

Ta Ukaz stopi v veljavo z dnem objave v „Uradnem listu Demokratske federativne Jugoslavije“.

Beograd, 3. avgusta 1945.

Sekretar,
M. Peruničić l. r.

Predsednik,
dr. Ivan Ribar l. r.

527.

Da se popravi težka škoda proti lastninskim pravicam in interesom kmetovalcev domačinov na ozemlju Makedonije in Kosovsko-Metohijske pokrajine, katera je povzročena s kolonizacijo in z agrarno reformo na podlagi zakonov in uredb, izdanih pred 6. aprilom 1941, izdaje Antifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije na podlagi 4. člena v Odloku o Vrhovnem zakonodajnem in izvršnem predstavnem telesu Jugoslavije

Z A K O N

O REVIZIJI RAZDELITVE ZEMLJE KOLONISTOM IN AGRARNIM INTERESENTOM V MAKEDONIJI IN V KOSOVSKO-METOHISKI POKRAJINI

1. člen

1) Kolonisti in krajevni koristniki agrarne reforme izvršene pred 6. aprilom 1941 na ozemlju Makedonije, izgubijo lastninsko pravico do zemlje, ki jim je bila podeljena na podlagi agrarne reforme ali pa kot kolonistom, ako so jo prejeli pod sledečimi pogoji:

a) če je ta zemlja bila zasebna last kakega drugega kmetovalca, bodisi da je ta imel zanj zemljiško listino (tapijo), bodisi da je ni imel, — pa ta zemlja po svojem obsegu ni spadala pod agrarno reformo, izvršeno pred 6. aprilom 1941;

b) če je do časa podelitve kolonistu ali kakemu krajevniku koristniku agrarne reforme obdelovala to zemljo kaka tretja oseba kot poljedelec (čivčija) ali kot stalni zakupnik, ne glede na to, ali je ta zemlja spadala

pod agrarno reformo, bodisi kot veleposestniška, bodisi kot zemlja brez lastnika;

c) če se na dobljeni zemlji krajevni koristniki ali kolonisti niso naselili, temčev so od nje živeli kot rentniki;

č) če kolonisti ali krajevni koristniki niso dobljeno ormo zemljo niti sami obdelovali, niti jo dajali komu drugemu v obdelovanje, temčev so jo pustili neobdelano in jo zapustili;

d) če je bila dodeljena zemlja last političnih emigrantov iz Makedonije;

e) če so kolonisti ali krajevni koristniki agrarne reforme bili orožniki, finančni uradniki in podobno ter so zemljo dobili kot nagrado za usluge napravljene narodnim režimom.

2) Na ozemlju Makedonije izgubijo lastninsko pravico do zemlje, podeljene pred 6. aprilom 1941, tudi tisti agrarni interesi in kolonisti, ki dobljeno zemljo na vaških tratih ali na zapuščenem begovskem zemljišču brez upravičenega razloga niso predelali v njive ali ako je bila za kolonizacijo vzeta trata, ki je bila vasem neobhodno potrebna.

2. člen

Mešane komisije, sestavljene iz delegatov zveznega ministrstva za kolonizacijo in delegatov kmetijskega ministrstva za Makedonijo, morajo izdati najkasneje do 1. septembra 1945 odločbe o vseh primerih, navedenih v prejšnjem členu tega Zakona.

3. člen

1) Ukinejo se vsi fevdalni in polfevdalni zakupi (kakor n. pr. čivčijski odnos) na Kosovu in Metohiji ter se vsi taki zakupniki proglašajo za svobodne lastnike onih zemljišč, katera so obdelovali.

2) Tisti, ki se v tej pokrajini bavijo samo s poljedelstvom in obdelujejo zemljo kot „čivčije“, kot polzemljaki in zakupniki najmanj že od 1935. leta ter nimajo kakega drugega svojega zemljišča ali pa ne dovolj, se proglašajo za lastnike zemlje, katero obdelujejo.

4. člen

Naseljenici, katerim je bila dodeljena zemlja v pokrajini Kosova in Metohije do 6. aprila 1941 izgubijo lastninsko pravico pod sledečimi pogoji:

a) ako jim je bila dodeljena zemlja privatnih lastnikov, smatrajoč za takega lastnika vsakega kmetovalca, ki je obdeloval svojo zemljo, ne glede na to, ali je imel zanj zemljiško listino (tapijo), ali pa je ni imel, ali je zemljo obdeloval kot poljedelec (»čivčijak) ali kot stalni zakupnik;

b) ako so bili po letu 1918. naseljeni na zemljiščih Šiptarjev, političnih emigrantev;

c) ako so bili poljedelci, temčev so kot orožniki, finančni uradniki in podobno, dobili zemljo za usluge, napravljene protinarodnim režimom.

č) če so živeli od dodeljene jim zemlje kot rentniki.

5. člen

O vseh primerih iz 4. člena tega Zakona izdajo odločbo najkasneje do 1. septembra 1945 mešane komisije, sestojede iz delegatov zveznega ministrstva za kolonizacijo in iz delegatov kmetijskega ministrstva za Srbijo ter iz delegatov Pokrajinskega narodnega odbora Kosovsko-Metohijske pokrajine.

6. člen

1) Naseljenci, poljedelci na ozemlju Kosova in Metohije, kateri po tem Zakonu izgubijo dodeljeno zemljo, bodo dobili pod pogojem, če ne spadajo v skupino pod c) in č) v 4. členu, povračilo zemlje v drugem kraju iste pokrajine, če bo za to dana možnost, in to predvsem iz zemljišč naseljencev, navedenih v skupini pod c) in č) 4. člena. Če to ne bo mogoče, bodo naseljeni izven te pokrajine.

URADNI LIST

DEMOKRATIČNE FEDERATIVNE JUGOSLAVIJE

»URADNI LIST« izhaja dvakrat na teden. —
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po ceniku.
— Čekovni račun št. 62.324.

Torek, dne 6. februarja 1945.
BEOGRAD
ŠTEVILKA 2. LETO 1.

Cena Din 10.— po polj. — Naročnina za
prvo polletje 1945 Din. 1.200.— — Uredni-
štvo: Brankova št. 20. — Telefoni: 29-426
in 20-427

25.

ODLOK

O PREHODU SOVRAŽNIŠKEGA IMETJA V DRŽAVNO SVOJINO, O DRŽAVNEM UPRAVLJANJU IMETJA ODSOTNIH OSEB IN O ZASEGI IMETJA, KI SO GA OKUPATORSKE OBLASTI PRISILNO ODTUJILE

Člen 1.

Z dnem, ko stopi ta odlok v veljavo, preide v državno svojino:

1. vse imetje nemškega rajha in njegovih državljanov, ki se nahaja na ozemlju Jugoslavije;

2. vse imetje oseb nemške narodnosti in v zvezi s tem Nemcev, ki so se borili v vrstah Narodno-osvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije ali ki so državljani nevtralnih držav in se med okupacijo niso vedli sovražno;

3. vse imetje vojnih zločincev in njih pomagačev ne oziiraje se na njihovo državljanstvo in, ne oziiraje se na državljanstvo, imetje vsake osebe, ki je bila s sodbo državljskih ali vojaških sodišč obsojena na izgubo imetja v korist države.

Odredbe tega odloka veljajo v tem primeru za imetje jugoslovanskih državljanov ne oziiraje se na to, ali se nahaja ono v zemlji ali v zamejstvu.

Člen 2.

Imetje odsotnih oseb, ki so bile med okupacijo po sovražniku nasilno odvedene ali so same pobegnile, preide v državno vodstvo narodnih posesti, kjer se bo upravljal kot zaupana posest do končne odločitve o lastništvu.

Imetje, ki je prešlo v last tretjih oseb pod pritiskom okupacijskih oblasti, zaide do nadaljne odločitve pod zasego države.

Člen 3.

Kot imetje v smislu tega odloka je treba šteti nepremične posesti, premične dobrine in pravice, kakor: zemljiško posest, hiše, pohištvo, gozdove, rudarske pravice, podjetja v vsemih obrati in zalogami, družbe, društva vsake vrste, sklade, pravice uživanja vsakovrstna plačilna sredstva, terjatve, udeležbe v obratih in podjetjih, avtorske pravice, pravice industrijske svojine, kakor tudi vse pravice na zgoraj navedene predmete.

Člen 4.

Vsako imetje, za katero veljata člena 1. in 2. tega odloka in glede katerega že obstaja sodba državljskih ali vojaških sodišč ali ki je že pred izdajo tega odloka prešla v državno svojino ali pod državno upravo ali zaplembo v posameznih federalnih enotah

demokratične federativne Jugoslavije, se postavlja pod upravo in nadzor Državnega vodstva narodnih posesti pri poverjeništvu trgovine in industrije. To se nanaša na imetje, ki ga oznameni poverjeništvu trgovine in industrije za imetje splošnega državnega pomena.

Člen 5.

Namen, da se postavlja vse podržavljeno ali zaseženo imetje pod upravo in nadzor Državnega vodstva narodnih posesti je maksimalno izkoriščanje tega imetja za načrtno proizvodnjo zaradi kar najbolj hitre in kar najbolj uspešne dosege zmage v osvobodilni vojni in za ostvaritev pogojev uspešne gospodarske obnove in zgraditve Jugoslavije kot celote in vseh njenih federalnih enot. Vprašanje državne svojine kot svojine Jugoslavije ali svojine posameznih federalnih enot se uredi pozneje s posebnim odlokom Protifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije, ki bo pri tem vpošteval načelo upravljanja in proizvodnje po enem, splošnem državnem načrtu.

Člen 6.

Pravni posli oseb in podjetij iz člena 1. tega odloka, ki so bili sklenjeni od 6. aprila 1941 do objavljenja tega odloka ali se sklenejo po objavljenju tega odloka z namero, da se preprečijo posledice tega odloka in sankcije, predvidene z moskovsko ali teheransko konferenco, se proglašajo za nične.

Do sodne odločitve o ničnosti takih pravnih poslov upravlja imetje Državno vodstvo narodnih posesti ustrezno členu 4. odstavek 2.

Člen 7.

Ko preide imetje v svojino države, oziroma pod njeno upravo, preстане razpolagalna pravica dosedanjih lastnikov, oziroma imetnikov.

Člen 8.

Uprava imetja, ki je po tem odloku podržavljeno ali zaseženo, spada v delovno področje poverjeništvu trgovine in industrije.

Poverjenik trgovine in industrije bo izdajal natančnejše odredbe in navodila za izvrševanje tega odloka. Kolikor so prizadeti interesi drugih resorov, se bo sporazumeval s pristojnimi poverjeništvu.

Člen 9.

Upravljanje in nadzor nad imetjem, ki prehaja v smislu tega odloka v svojino ali upravo države, izvršuje Državno vodstvo narodnih posesti, ki stopijo vanj tudi predstavniki federalnih enot. Število članov tega vodstva odredi poverjenik trgovine in industrije. Člani vodstva se postavljajo z odločitvijo poverjenika trgovine in industrije sporazumno s poverjenikom ekonomske obnove in poverjenikom financ. V Državnem

vodstvu narodnih posesti se uredi potrebno, glavnim gospodarskim panogam ustrezajoče število odsekov.

Člen 10.

Državno vodstvo narodnih posesti se pooblašča, da izvršuje vse pravne posle, ki jih zahteva pravilno upravljanje prevzetih imetij.

V delovno področje Državnega vodstva narodnih posesti spada zlasti:

1. da na podstavi odločitev in navodil poverjenika trgovine in industrije postavlja pri prevzetih imetjih upraviteljstva, oziroma sekvestre in jim daje smernice za racionalno izkoriščanje teh imetij;

2. da ugotovi imovinsko stanje, aktiva in pasiva imetij, ki preidejo v upravo Državnega vodstva narodnih posesti;

3. da odloča, na kakšen način se bodo prevzeta imetja izkoriščala v splošno dobrobit naroda kot celote.

Člen 11.

Natančnejše odredbe o delovnem področju in organizaciji Državnega vodstva narodnih posesti predpiše poverjenik trgovine in industrije s posebnim pravilnikom.

Člen 12.

Ta odlok stopi v veljavo z dnevom objavljenja.

Beograd, dne 21. novembra 1944.

Protifašistični svet narodne osvoboditve
Jugoslavije

Tajnik:

Rodoljub Čolaković l. r.

Predsednik:

Dr. Ivan Ribar l. r.

ODLOKI

NACIONALNEGA KOMITETA OSVOBODITVE JUGOSLAVIJE

26.

O D L O K

O ZAČASNI UREDITVI PREJEMKOV USLUŽBENCEV CIVILNE VRSTE, STALNIH DELAVCEV IN DNINARJEV NA POSLU PRI POVERJENIŠTVIH NACIONALNEGA KOMITETA OSVOBODITVE JUGOSLAVIJE IN NJIM PODREJENIH USTANOV TER USLUŽBENCEV NARODNE BANKE IN DRŽAVNE HIPOTEKARNE BANKE

§ 1.

Mesečni brutto prejemki državnih uslužbencev civilne vrste, ki so znašali dne 1. novembra 1944 do Din. 3.400.—, se povišujejo po sledeči tablici: prejemki do zneska Din. 2.200.— se povišujejo na Din. 6.000.—,

prejemki od zneska Din.	se povišujejo na Din.
2.201.— do 2.300.—	6.050.—
2.301.— „ 2.400.—	6.100.—
2.401.— „ 2.500.—	6.150.—
2.501.— „ 2.600.—	6.200.—
2.601.— „ 2.700.—	6.250.—
2.701.— „ 2.800.—	6.300.—
2.801.— „ 2.900.—	6.350.—
2.901.— „ 3.000.—	6.400.—
3.001.— „ 3.100.—	6.500.—
3.101.— „ 3.200.—	6.600.—
3.201.— „ 3.300.—	6.700.—
3.301.— „ 3.400.—	6.800.—

Mesečni brutto prejemki, ki so znašali dne 1. novembra 1944 Din. 4.401.— do Din. 5.000.—, se povišujejo stoodstotno.

Mesečni brutto prejemki, ki so znašali dne 1. novembra 1944 od Din. 5.001.— do Din. 8.000.—, se povišujejo po sledeči tablici:

prejemki od Din.	se povišujejo na Din
5.001.— do 5.100.—	10.100.—
5.101.— „ 5.200.—	10.200.—
5.201.— „ 5.300.—	10.300.—
5.301.— „ 5.400.—	10.400.—
5.401.— „ 5.500.—	10.500.—
5.501.— „ 5.600.—	10.550.—
5.601.— „ 5.700.—	10.600.—
5.701.— „ 5.800.—	10.650.—
5.801.— „ 5.900.—	10.700.—
5.901.— „ 6.000.—	10.750.—
6.001.— „ 6.100.—	10.800.—
6.101.— „ 6.200.—	10.850.—
6.201.— „ 6.300.—	10.900.—
6.301.— „ 6.400.—	10.950.—
6.401.— „ 6.500.—	11.000.—
6.501.— „ 7.500.—	11.200.—
7.501.— „ 8.000.—	11.500.—

Mesečni brutto prejemki, ki so znašali dne 1. novembra 1944 čez Din. 8.000.—, se povišujejo na Din 12.000.—.

V pojm »uslužbenec« se štejejo tu vse one osebe v aktivni državni službi, ki so jim prejemki določeni v mesečnem znesku.

V redne brutto prejemke se šteje:

1) pri uradnikih, poduradnikih in slugah: plača činovni dodatek, osebni in rodbinski dodatek, izredni osebni in izredni rodbinski dodatek po naredbah Msšt. 1017/40 in 1533/40, kakor tudi začasni dodatek za službo po odločitvi Msšt. 2904/42, brez vsakršnih odbitkov;

2) pri honorarnih in pogodbenih uradnikih, dnevnarjih in pripravnikih se šteje njihova nagrada, izredni osebni in rodbinski dodatek po naredbah Msšt. 1017/40 in Msšt. 1533/40 ter začasni dodatek za službo po odločitvi Msšt. 2904/42, brez vsakršnih odbitkov.

§ 2.

Pri stalnih delavcih in dninarjih, ki se jim prejemki določajo in izplačujejo ob koncu meseca, se povišujejo njihove brutto dne, katere so znašale dne 1. novembra 1944 do Din. 120.—, po sledeči tablici:

Brutto dnina:	do Din.	se povišuje na Din.
80	200	
81—90	210	
91—100	220	
101—110	230	
111—120	240	

Brutto dne, ki so znašale dne 1. novembra 1944 od Din. 120 do Din. 160, se povišujejo za 100%.

Brutto dne, ki so znašale čez Din 160.— se povišujejo po sledeči tablici:

Brutto dnina:	od Din.	se povišuje na Din.
161—170	330	
171—180	340	
181—190	350	
191—200	360	

Brutto dne, ki so znašale dne 1. novembra 1944 čez Din 200, se povišujejo na Din. 370.

V brutto dnino se šteje dnina brez vsakršnih odbitkov. Začasni dodatek za službo po odločitvi Msšt. 2904/42 odpade.

§ 3.

Mimo povišanja iz § 1. in § 2. se bo izplačeval uslužbencem, stalnim delavcem in dninarjem še sledeči dodatek za deco: za vsakega otroka po Din 400 me-

PREDLOG -

ZA INTERNO UPORABO!

Z namenom, da se Republika Slovenija uveljavi kot demokratična, pravna, gospodarsko uspešna, socialno pravična ter kulturno in duhovno odprta država, in da se kot taka enakopravno vključi v demokratično in svobodno Evropo,

upoštevajoč zgodovinska dejstva, Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, Ustavo Republike Slovenije, Resolucijo (številka 1096) in Poročilo parlamentarne skupščine Sveta Evrope o ukrepih za odpravo dediščine nekdanjih totalitarnih komunističnih režimov (dokument številka 7568)

sprejema Državni zbor Republike Slovenije

DEKLARACIJO O PROTIPRAVNEM DELOVANJU KOMUNISTIČNEGA TOTALITARNEGA REŽIMA¹ IN O RAZMEJITVI MED KOMUNISTIČNIM REŽIMOM IN DEMOKRATIČNO REPUBLIKO SLOVENIJO

¹ Izraz "režim" je prevzet iz prevoda Resolucije št. 1096 Sveta Evrope, ki ga je pripravila Prevajalsko-lektorska služba v Uradu predsednika vlade.

Komunistični totalitarni režim, nastal na ruševinah predvojnega režima ter fašistične in nacistične okupacije, je z revolucijo in brez demokratičnih volitev prevzel oblast, bil v osnovi nedemokratičen in je sistematično ter grobo kršil človekove pravice in temeljne svoboščine, zlasti pa:

- ostro omejeval svobodo izražanja politične, nazorske in verske opredelitve;
- izkoriščal državne, kulturne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne in druge ustanove za uresničevanje svojih političnih in ideoloških ciljev;
- bistveno omejeval pravico do zasebne lastnine;
- onemogočal svobodo govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja, svobodo zbiranja in političnega združevanja;
- izvedel množične in posamične izvensodne poboje;
- izvajal montirane procese in pri tem zakrivil brutalno telesno in duševno nasilje;
- odvzemal premoženje na podlagi revolucionarnega prava;

Ob tem Državni zbor Republike Slovenije ugotavlja, da

- so bile v komunističnem totalitarnem režimu stopnje kršitev človekovih pravic v posameznih obdobjih različne;
- je komunistični totalitarni režim proti koncu osemdesetih let pod pritiskom demokratične javnosti in ob vplivu nastajajoče opozicije znotraj institucij dopustil mirno prehajanje v večstrankarski sistem.

II.

Komunistični režim je s totalitarnimi metodami delovanja kršil temelje demokratične in pravne države, zlasti še:

- z uveljavitvijo vzporednega, javnosti prikritega pravnega sistema z obstojem tajnih uradnih listov in delovanjem tajne politične policije;
- s privilegiji izbranih članov vladajočih struktur;
- z vzdrževanjem sistema politično usmerjanega gospodarstva v nasprotju s tržnimi zakonitostmi.

III.

Vsi, ki so se na raznotere načine - od političnega, kulturnega delovanja do civilnih pobud - upirali komunističnemu totalitarnemu režimu, niso storili protipravnega dejanja, ampak so zaradi svojega državljanškega poguma vredni spoštovanja.

IV.

Zaradi upoštevanja zgodovinskih dejstev, poprave krivic in da bi dosegli narodno spravo je potrebno z nepristransko zgodovinsko raziskavo razkriti vse sistematične kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Odgovornost za kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin je individualna.

Treba je sprejeti in dosledno izvajati vse zakone, ki urejajo popravo prizadejanih krivic brez povzročanja novih.

V.

Z zakonom je treba zagotoviti dostopnost vsega arhivskega gradiva, ki dokumentira in osvetljuje kršenja človekovih pravic in temeljnih svoboščin v času komunističnega totalitarnega režima, ter uporabiti vsa razpoložljiva sredstva demokratične in pravne države, da se obsodijo storilci zločinov, ki po mednarodnem pravu ne zastarajo.

Državni zbor Republike Slovenije zavrača delovanje komunističnega totalitarnega režima in bo sprejel vse potrebne ukrepe v skladu z Resolucije št. 1096 Sveta Evrope za dokončno odstranitev vseh škodljivih posledic komunističnega totalitarnega režima v Republiki Sloveniji.

²Skladno z dogovorom vseh predstavnikov parlamentarnih strank, ki so sodelovali na delovnih pogovorih, bo na isti seji Državnega zbora RS pred predlogom Deklaracije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima in o razmejitvi med komunističnim režimom in demokratično Republiko Slovenijo in predlogom Izjave o narodni spravi obravnavan predlog zakona o prenosu premoženja bivših družbeno političnih organizacij med sredstva lokalnih skupnosti in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki ga je vložila skupina poslancev s prvopodpisanim poslancem Ivom Hvalico.

NEODVISNI SINDIKATI SLOVENIJE

Trstenjakova 9
p.p. 22 Ptuj,
tel./faks: 062/776-421
2250 Ptuj

Ptuj, 05.06.1998

G. Milan KUČAN
predsednik R SLOVENIJE
Erjavčeva 17
1000 Ljubljana

NUJNO !

ZADEVA: Deklaracija o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima in Izjava o narodni spravi

Spoštovani predsednik R Slovenije g. Milan KUČAN, na Vas se obračam, da bi ugotovili dejanske posledice podpisa Deklaracije o protipravnem delovanju komunističnega režima, saj menim, da je omenjena Deklaracija R Sloveniji vsiljena in je v ozadju popolnoma drug interes diktiran izven meja R Slovenije.

V kolikor bi parlamentarne stranke sprejele in potrdile Deklaracijo, ki govori o protipravnem delovanju komunističnega režima, bi najverjetneje pomenilo to, da je bila bivša SFRJ protipravna država, saj so bili na oblasti komunisti, ki so vpeljali protipravni komunistični totalitarni režim.

Iz tega se lahko izhajamo, da je bil celotni pravni red te države protipraven, tako na notranjem kot na zunanjem področju.

Pod vprašaj se lahko postavijo vsi mednarodni sporazumi, ki jih je podpisala bivša država Jugoslavija še posebej tisti sporazumi, ki govorijo o meji med SFRJ in R Italijo in katere dedič je danes R Slovenija.

Vsekakor je R Italija demokratična država in bo s tem ko po podpisani Deklaracija o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima, primorana z obžalovanjem odstopiti od OSIMSKEGA SPORAZUMA, saj ga je podpisala s SFRJ, za katero ena izmed naslednic, to je R Slovenija, s to Deklaracijo trdi, da je bila protipravna.

Od R Italija vsekakor lahko pričakujemo dobrodušnost saj nas bo rešila iz zagate in sicer tako, da bo po vsej verjetnosti predlagala nov OSIMSKI SPORAZUM, kot so to že govorili in predlagali posamezni slovenski politiki.

Ostane nam le še en nerešen problem in sicer med R Avstrijo in R Italijo, čigava bo LIPICA in Lipicanci. Ta problem bodo prav tako nedvomno rešile parlamentarne stranke s posebnim sporazumom, da bodo LIPICA in Lipicanci pripadali tisti republiki, ki bo dobila večino glasov sedanjih državljanov R Slovenije na plebiscitu o določitvi nove meddržavne meje med R Italijo in R Avstrijo.

Lep pozdrav !

Predsednik predsedstva NSS:

Rastko PLOHL

NEODVISNI SINDIKATI SLOVENIJE

Trstenjakova 9, tel./faks: 062/776-421

p.p. 22 Ptuj, 2250 Ptuj

Ptuj, 15.06.1998

**DEKLARACIJA O PROTIPRAVNEM DELOVANJU
KOMUNISTIČNEGA TOTALITARNEGA REŽIMA**

Zadnje obdobje smo javnost priča razsipanju delovne energije okrog doseganja soglasja med političnimi partnerji pri njihovem poizkusu vrednostnega preoblikovanja polpretekle zgodovine za potrebe sedanje politične elite, kot je razvidno iz članka "Trenutek resnice za komunizem" objavljenega v časniku Delo dne 04.06.1998. Pri tem ne moremo mimo dejstev, da je za malo čudno in vprašljivo samo poimenovanje takšne Deklaracije in tudi ni jasno ali bi naša država imela dejanske koristi ali bi mogoče zaradi tega nastala nepopravljiva škoda za nacionalne interese Slovenije. Postavlja pa se tudi vprašanje, kdo bi dejansko črpal koristi iz posledic sprejetja omenjene Deklaracije. Laično se da sklepati, da bi lahko Deklaracijo uporabili kot izhodišče in oporo za postavljanje novih zahtevkov in izsiljevanje določenih koncesij samo nasprotniki nacionalnih interesov državljanov R Slovenije.

Parlamentarne stranke na volitvah niso pridobile mandata za tovrstno dejavnost, istočasno je ta tudi v nasprotju z normalnim ustavno pravnim redom R Slovenije. S političnimi izjavami - Deklaracijami ne moremo pravno spremeniti neki sistem, ki že dobrih deset let več ne obstaja, kot ga tudi ne moremo pravno razveljaviti, saj bi to pomenilo, da bi nastala praznina na celotnem pravnem področju za slovenski narod in njegovo državnost od leta 1941 naprej. Edini pravni red, ki bi se lahko po tej Deklaraciji vzpostavil, bi bil pravni red Tretjega rajha ali kraljevine SHS. Sedanja R Slovenija, kot naslednica SFRJ, kateri se neposredno preko komunistov poizkuša očitati ne pravnost, saj so jo le ti ustanovili, lahko prav tako izgubi pravnost kot država, saj je nastala iz nepravne SFRJ. Tako bi se sedanje ozemlje R Slovenije lahko razdelilo po zadnjih priznanih mednarodnih sporazumih, ki so veljali pred ustanovitvijo SFRJ in sicer po vzoru Tretjega rajha med letom 1941 do 1945 ali po vzoru kraljevine SHS. V obeh primerih R Slovenije ne bi bilo več. Verjetno bi se prvič v zgodovini dogodilo, da bi politične stranke prostovoljno ukinile lastno državo in izničile slovenski narod kot državotvorni narod in ga ponovno razdelile z meddržavnimi mejami, kot je že bilo nekoč storjeno s silo.

Za tovrstno dejavnost parlamentarne stranke niso dobile mandata na volitvah, še posebej tiste osebe, ki izsiljujejo sprejem omenjene Deklaracije. Igračkanje s petdesetimi leti zgodovine naroda, njegovo državnostjo in uporabo Deklaracije kot političnega sredstva za možno rehabilitacijo fašizma in lastno politično povzpetništvo za proti uslugo, je blago rečeno skrajno neodgovorno in nevzdržno. Že samo dejstvo, da se omenjeni politični pamflet, obravnava za tesno zaprtimi vrati v imenu dveh milijonov državljanov in brez njihove vednosti o sami vsebini, nam da misliti, da je lahko ta dejavnost protizakonita in protiustavna ter usmerjena zoper R Slovenijo.

Predsednik predsedstva NSS:

Rastko PLOHL

Prosimo za objavo v rubriki "Prejeli smo"

V vednost:

- M. KUČAN pred. RS, dr. J. DRNOVŠEK, pred. VR Slo., parl. polit. stranke

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Predsednik

Ljubljana, 8. junij 1998

VSEM PREDSEDNIKOM
PARLAMENTARNIH STRANK

Spoštovani,

pošiljam Vam predloga Deklaracije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnege režima in o razmejitvi med komunističnim režimom in demokratično Republiko Slovenijo in Izjave o narodni spravi, ki smo ju skupaj oblikovali in uskladili predstavniki parlamentarnih strank na delovnih pogovorih.

Stališče predstavnikov parlamentarnih strank na zadnjem delovnem pogovoru je bilo, da sta dokumenta dovolj usklajena za obravnavo na ustreznih organih strank.

Prosim Vas, da dokumenta obravnavate in mi do 29. junija 1998 posredujete Vaše stališče.

S spoštovanjem,

Jarež, Podobnik, dr. med.

Priloga: - kot tekstu

PREDLOG -

ZA INTERNO UPORABO!

Z namenom, da bi presegli tragičen razkol, ki že pol stoletja deli slovenski narod, hromi njegove ustvarjalne moči ter bremeni njegovo sedanost,

upoštevajoč izročilo domoljubja, odpora TIGR-a, izročilo narodno osvobodilnega boja in hkrati obsojajoč njegovo zlorabo za revolucijo ter upoštevajoč izročilo uporov proti vsakršni tuji oblasti in tuji totalitarni ideologiji na Slovenskem in obsojajoč vsako prostovoljno kolaboracijo z njimi

sprejema Državni zbor Republike Slovenije

IZJAVO O NARODNI SPRAVI

1. Državni zbor Republike Slovenije izreka obžalovanje za vse žrtve okupacije, revolucije in kolaboracije med drugo svetovno vojno, žrtve poveljnih pobojev in žrtve tajnih ali prirejenih sodnih procesov ter drugih oblik institucionaliziranega nasilja zaradi odstranjevanja ideoloških nasprotnikov.

2. Državni zbor Republike Slovenije se zaveda:

- potrebe po strpnem sožitju ljudi brez sovraštva in maščevalnosti;
- da je prvi znak sprave upoštevanje lastne narodne zgodovine;

- da sprave ni mogoče predpisati ali jo od kogarkoli zahtevati; to naj bo prostovoljna pripravljenost ljudi na sožitje.

3. Sprava kot način sobivanja ljudi pomeni priznanje pravice sočloveku do njegove resnice, svobode in dostojanstva. Vsakdo je kot človek vreden spoštovanja, je enakovreden drugemu. Vsako politično prepričanje, ki se ne uveljavlja z nasiljem in ne hujska ljudi zoper druge, je legitimno.

4. Sprava ne odvezuje odgovornosti posameznih storilcev zločinov, ki po mednarodnem pravu ne zastarajo in se preganjajo v skladu s pravnim redom Republike Slovenije.

5. Državni zbor Republike Slovenije je v skladu s svojimi pristojnostmi dolžan v čim večji meri zagotoviti zadoščenje vsem žrtvam iz 1. točke in popravo krivic v najvišji meri.

6. Državni zbor Republike Slovenije na najvišji državni ravni izraža vsem žrtvam dolžno spoštovanje in spomin.

Povojna koncentracijska in delovna taborišča v Sloveniji

Dr. Milko Mikola

23

Kot take okolnosti so prišle v poštev: starost, način pristopa - prostovoljno ali prisilno, doba pripadništva, udejstvovanje v formaciji, čin in položaj v formaciji, odnos njihovih svojcev do NOV, ali je vedel posameznik za Titov amnestijski odlok in zakaj se mu ni odzval. Skrbno ocenjujoč vse omenje okolnosti je sodišče vsakemu obtožencu odmerilo kazen, ki odgovarja njegovi individualni krivdi.“

Pri obsodbi teh mladoletnih domobrancev je sodišče torej izhajalo samo iz inkriminacije njihovega statusa, saj nobenemu izmed njih ni očitalo in dokazalo niti enega samega konkretnega kaznivega dejanja. Ko je Predsedstvo Avnoja 3. avgusta 1945 izdalo Ukaz o splošni amnestiji in pomilostitvi, je vojaško sodišče 5. avgusta 1945 za vse te domobrnce izreklo amnestijo oziroma pomilostitev in bi morali biti iz taborišča Teharje izpuščeni. Vendar pa nadaljnje dogajanje v teharskem taborišču kaže, da s tem vsi ti domobranci še niso bili dokončno rešeni, posebno še tisti iz skupine B. Nekaj dni po amnestiji so namreč "bejevce" sklicali v zbor pred njihovo barako. Oznovec, ki so ga klicah Kladivar, je vsakega vprašal, kaj je bil po poklicu in po izobrazbi. V posebno skupino so razvrstili osebe intelektualnih in humanističnih poklicev in osebe, ki so dokončale gimnazijo ali celo univerzo. Nato so morali posredovati svoje podatke tipkarici, ki jih je tokrat spraševala kar sama. Rekli so jim, da gredo v drugo taborišče. Marijan Tršar v svoji knjigi Dotik smrti piše, da so po njih prišli kamioni zvečer, kar se jim je zdelo sumljivo, saj bi jih v drugo taborišče lahko odpeljali podnevi. Zanimivo je, da so jih na kamione klicali poimensko in da so odhajali z nahrbtniki. Pojavljajo se dvomi o tem, če so jih dejansko odpeljali v drugo taborišče ali celo izpustili domov. Marijan Tršar piše, da mu je oznovec Lado namignil, da so jih zadnje dni, ko je to bilo še možno, odpeljali v smrt. Vendarle pa dokumentov, ki bi takšne dvome potrdili ali

ovrgli, v ohranjeni dokumentaciji ni. Domneva se, da so te fante odpeljali v gozd pri Pongracu pri Grižah (kraj v bližini Žalca) in jih tam na kraju, ki ga domačini poznajo pod imenom Dolina zvončkov, pomorili.

Domobranci, ki so imeli to srečo, da so jim prizanesli, so bili kmalu po objavljeni amnestiji iz teharskega taborišča izpuščeni. Vsakemu so pred odpustom izročili odpustnico oziroma "objavo", kot je pisalo na dokumentu, na kateri sta bila podpisana komandant taborišča in predsednik vojaškega sodišča, ki jim je sodilo. Z "objavo" se je moral izpuščeni domobranec v svojem kraju javiti pristojnemu krajevemu narodnoosvobodilnemu odboru "zaradi evidence in morebitnih nadaljnjih ukrepov glede mobilizacije." Objava je veljala kot potna dovolilnica od dneva izpustitve do datuma, ko se je moral javiti v kraju stalnega bivališča. Prvi amnestiranci so bili iz teharskega taborišča izpuščeni 8. avgusta, množično pa so jih izpuščali po 10. avgustu. Zadnji naj bi odšli 26. avgusta. Največ izpuščenih po amnestiji je bilo mladoletnikov, precej pa je bilo tudi starejših oseb, ki so bile verjetno v skupini B. Po seznamu je bilo avgusta 1945 iz koncentracijskega taborišča Teharje izpuščenih 371 oseb.

Ukinitev koncentracijskih taborišč v Sloveniji

Slovenija je bila med vsemi jugoslovanskimi federalnimi enotami edina, kjer so bila vsa koncentracijska taborišča ukinjena že leta 1945. Drugod v Jugoslaviji se je to zgodilo precej kasneje, saj so zadnja koncentracijska taborišča za Nemce ukinili šele leta 1948. Tako je zvezni minister za notranje zadeve Aleksander Ranković še 12. maja 1946 izdal Navodilo o organizaciji življenja in dela v taboriščih za Nemce-civiliste. Ob tem se postavlja vprašanje, iz katerih razlogov so jih v Sloveniji ukinili že jeseni 1945. Nekdanji namestnik pooblaščenca Ozne za okrožje Maribor Zdenko Zavadlav, ki je pri uki-

Kidričevo 2007 (Sašo Bizjak)

Najdlje so obstajala koncentracijska taborišča Strnišče pri Ptuju, Hrastovec in Filovci

nitvi koncentracijskih taborišč Strnišče in Hrastovec osebno sodeloval, je v svojem delu Iz dnevniških zapiskov mariborskega oznovca navedel, da je do njihove ukinitve prišlo "zaradi uveljavljanja naše demokratične, federativne Jugoslavije, volitev in mnenja zaveznikov...". Da takšna njegova domneva verjetno drži, potrjujejo tudi besede "tov. Mitja od Ozne" (verjetno gre za majorja Ozne Mitjo Ribičiča), ki jih je ta izrekel na seji predstavnikov ministrstev in drugih ustanov v Ljubljani 4. oktobra 1945. Ko je razprava nanesla na vprašanje izgovora Nemcev iz Slovenije in na zaplenbo njihovega premoženja, je "tov. Mitja od Ozne" prisotne opozoril, da je bil od vrhovne oblasti dan nalog, "da v Sloveniji ne sme biti taborišč iz razloga, ker baš te vrste oblasti reakcija najbolj temeljito izrablja proti naši državni ureditvi".

Plohlovo (ne)razumevanje vloge sindikatov

V Sloveniji je med sto dvajset in sto trideset tisoč brezposelnih. Država je na robu gospodarskega zloma. Enako je s pokojninskim in marsikaterim drugim državnim zavodom. Vladni urad za statistiko prireja podatke po meri nekdanje partijske elite, ki je en gospodarski sistem že zavozila. Predsednik predsedstva Neodvisnega sindikata Slovenije Rastko Plohl pa se ukvarja s pravnimi in političnimi zadevami. To počne tako šarlatansko, da mu je kos vsak odrasel državljan s povprečnim inteligenčnim kvocientom.

Partijska linija

Rastko Plohl se je brez vsakršne zveze s svojim sindikalnim «poslanstvom» odzval na boljševidno pismo ali, točneje, komunike pisma, ki ga je predsednik države Milan Kučan poslal vladnemu predsedniku Janezu Drnovšku, ko je ta popotoval po Avstraliji in Novi Zelandiji. Plohl je namreč v imenu Neodvisnega sindikata Slovenije - sindikat ima menda devet tisoč članov, čeprav je to malo verjetno - Milana Kučana, Janeza Drnovška in poslance seznanil s svojimi stališči glede osnutka besedila deklaracije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima in izjave o narodni spravi. Začuda ali pa tudi ne je Plohlovo razmišljanje o razčiščevanju s preteklim režimom, njegovimi protagonistami in agitatorji povsem enako Kučanovemu. Tako podobno, da človek nehote pomisli, ali niso pisma morda napisali kar v Kučanovem štabu, ki se, vsaj kolikor je nam znano, za zdaj Plohlu še ni zahvalil za podporo. Tudi o nasprotovanju sindikalne baze ni bilo nič

slišati, čeprav zapravlja Plohl njihov denar, energijo in ugled za stvari, ki so v demokratičnem sistemu področje politike.

Plohlova metafizika

Predsednik predsedstva Neodvisnega sindikata Slovenije se, kot kaže, spozna na vse družbene vede. Osnutek besedila deklaracije in sprave obdela - na ravni šarlatana kakopak - s politološkega, sociološkega, pravnega, zgodovinskega in psihološkega vidika. Vmes se mu utrne celo kakšna filozofska misel, na primer: »S političnimi izjavami - deklaracijami ne moremo pravno spremeniti nekega sistema, ki že dobrih deset let več ne obstaja.«

Več kot diletantska je tudi Plohlova »teorija praznine«, s katero utemeljuje svoje oziroma odklonilno stališče Neodvisnega sindikata Slovenije do obsodbe komunističnega totalitarizma: »Preteklega sistema (op. M. S.) ne moremo pravno razveljaviti, saj bi to pomenilo, da bi nastala praznina na vsem pravnem področju za slovenski narod in njegovo državnost od leta

1941 naprej. Edini pravni red, ki bi se lahko po tej Deklaraciji vzpostavil, bi bil pravni red Tretjega rajha ali Kraljevine SHS. Sedanja R Slovenija kot naslednica SFRJ, kateri se neposredno prek komunistov poskuša očitati nepravnost, saj so jo le-ti ustanovili, lahko prav

tako izgubi pravnost kot država, saj je nastala iz nepravne SFRJ.«

Na splošno je mogoče o izvoru Plohlovega družboslovnega neznanja in nevedenja samo ugibati. Naslednji odlomek iz njegovega pisma pa nedvoumno kaže na politično-filozofsko šolo dr. Spomenke

Rastko Plohl, predsednik predsedstva NSS: »Že samo dejstvo, da se omenjeni politični pamflet (Deklaracija o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima, op. M. S.) obravnava za tesno zaprtimi vrati v imenu dveh milijonov državljanov in brez njihove vednosti, nam da misliti, da je lahko ta dejavnost protizakonita in protiusstavna ter usmerjena zoper R Slovenijo.« Nam pa da Plohlovo pismo, naslovljeno na predsednika države Milana Kučana, vladnega predsednika Janeza Drnovška in parlamentarne stranke, misliti, da se gospodu sindikalistu niti ne sanja o mejah njegove pristojnosti. Oziroma da je Plohl - po vsem sodeč pripada politično-filozofski šoli dr. Spomenke Hribar - pomešal vloge posameznih družbenih akterjev.

in zgolj čustveni vase zaprti obrambi slovenstva. Je najboljša obramba slovenstva naraščaj. Jasno je tudi, da je za partijski rod vseeno, kdo ga nadaljuje. Srbi, Črnogorci, Rusi ali Kitajci. Ergo. Tisti, ki skrbijo, da bo naraščaj slovenskega izvora, so pa zaplankani.

Poleg Jakičevih in Kučanovih idej je svojevrstna kontracepcija v tem času še nogomet. Nekatere moške je tako prevzel, da ne bi bilo nič nenavadnega, če bi po končanem svetovnem prvenstvu kdo začuden ugotovil, da nima več žene. Da se je preprosto odselila. Ampak to bi bil že skrajni primer. Po drugi strani pa bo nogometa prej ali slej konec, kontinuiteta mostiščarjev bo pa ostala. Ta nogometa sicer ne igra, organizacijo in tehniko pa presneto dobro obvlada. Imajo trenerje in selektorja, ki pošilja na politični stadion zdaj tega, zdaj onega napadalca. Eni preigravajo po levi, eni po desni. Vsi pa streljajo na isti gol, pri čemer je najzanesljivejša medijska tehnika. Ja, ja, seveda ima to bolj malo zveze s slovensko rodnostjo in žensko enakopravnostjo. Mimogrede pa lahko omenimo, mar ne?

Marjeta Smolnikar

Hribar: »Za tovrstno dejavnost (konsenz med političnimi partnerji pri njihovem poskusu vrednostnega preoblikovanja polpretekle zgodovine, op. M. S.) parlamentarne stranke niso dobile mandata na volitvah, še posebej tiste osebe, ki izsiljujejo sprejem omenjene deklaracije. Igračkanje s petdesetimi leti zgodovine naroda, njegovo državnostjo in uporabo Deklaracije kot političnega sredstva za možno rehabilitacijo fašizma in lastno politično povzpnetništvo za protiuslugo je blago rečeno skrajno neodgovorno in nevzdržno.«

Nerazumnih pojmov in besednih zvez, nedokazanih trditev ter

strokovnih nesmislov je v Plohlovo pisanju toliko, kolikor je stavkov. Zato pismo kot tako ne zasluži niti najmanjše pozornosti. Kvečjemu je lahko za psihološko znanost zanimiv avtor sam. Zastrašujoče pa je dejstvo, da ima tak ali drugačen vpliv na nekaj tisoč slovenskih državljanov oseba, ki ne loči ne le jasno začrtane meje med politično in sindikalno sfero, očitno je, da Rastko Plohl ne loči niti med fašizmom in demokracijo. Skrajni čas je, da se člani Neodvisnega sindikata Slovenije nad tem dejstvom zamislijo, kar je navsezadnje tudi naš edini namen.

Marjeta Smolnikar

DEMOKRACIJA